

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Tomáše Langáška a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **M. P.**, zastoupeného JUDr. Ing. Miroslavem Silovským, advokátem, se sídlem 304 12 Plzeň, Karlova 211/5, proti žalovanému správnímu orgánu: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, odbor dopravy a silničního hospodářství, se sídlem 306 13 Plzeň, Škroupova 18, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2011, č. j. DSH/5708/11, o přestupku, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 1. 2013, č. j. 17 A 39/2011 - 34,

takto:

- I.** Kasační stížnost žalobce **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Magistrát města Plzně, odbor správních činností, oddělení dopravních přestupků (dále též „magistrát“) uznal svým rozhodnutím ze dne 26. 1. 2011 č. j. MMP/185545/10 žalobce vinným z přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném v době spáchání přestupku. Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že jako řidič motorového vozidla dne 14. 10. 2010 v době okolo 13:27 hod. v Plzni na ulici 17. listopadu držel při jízdě v ruce telefonní přístroj, čímž porušil § 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění v době spáchání přestupku. Za toto jednání uložil magistrát žalobci pokutu ve výši 1700 Kč a povinnost nahradit náklady řízení v paušální částce 1000 Kč. Žalobce se proti rozhodnutí magistrátu odvolal, žalovaný Krajský úřad Plzeňského kraje však jeho odvolání v návěti označeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí magistrátu potvrdil.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce správní žalobou, v níž poukázal zejména na to, že od počátku tvrdí, že při jízdě svačil, přičemž držel v levé ruce rohlík, který zřejmě policisté zaměnili s mobilním telefonem. Podle něj správní orgány nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť daly bez dostatečného odůvodnění přednost svědeckým výpovědím obou zasahujících policistů před svědectvím jeho spolujezdkyně, L. K., která k němu není v blízkém vztahu, a přesto potvrdila jeho verzi událostí.

[3] Krajský soud v Plzni (dále též „krajský soud“) zamítl žalobu v návěti označeným rozsudkem. V odůvodnění se opřel o ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu k otázce věrohodnosti policisty jako svědka, z níž vyplývá, že policistu lze v zásadě považovat za nestranného svědka, nevyplývá-li z okolností případu, že byl pozitivně či negativně motivován dosáhnout určitého výsledku řízení. Správní řízení je ovládáno zásadou volného hodnocení důkazů, přičemž správní orgány nijak nevybočily z jeho mezí, když výpovědi policistů shledaly věrohodnými, zatímco výpovědi žalobcovy spolujezdkyně přičly menší váhu, neboť mohla být ovlivněna snahou žalobci, jako svému známému, v přestupkovém řízení pomoci. Soud nadto upozornil i na fakt, že tato svědkyně ve své výpovědi výslovně vyloučila pouze to, že žalobce telefonoval, nikoliv fakt (který je mu kladen za vinu), že držel za jízdy v ruce telefonní přístroj. Soud taktéž vyhodnotil jako dostatečná a přesvědčivá skutková zjištění správních orgánů ohledně toho, zda policisté za daných okolností měli možnost spatřit spáchání přestupku, a neshledal výpovědi policistů rozpornými.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Proti rozsudku Krajského soudu v Plzni podal žalobce (dále též „stěžovatel“) dne 13. 3. 2013 kasační stížnost z důvodů podřazených žalobcem pod § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V ní namítal, že opakovaně upozorňoval správní orgány na rozpory ve výpovědích policistů. Podle něj se výpovědi policistů, předchozí úřední záznamy a následné rozhodnutí magistrátu neshodují v údajích tom, v jaké vzdálenosti před křižovatkou ulic Klatovská, 17. listopadu a Sukova policisté jeho vozidlo zahlédli. Policisté se také rozcházejí v udávané barvě mobilního telefonu, který měl držet v ruce. Nstržm. V. uvedla v úředním záznamu, že telefonní přístroj viděla zřetelně, ovšem podle své svědecké výpovědi jej pouze zahlédla. Stejně tak podle úředního záznamu měla vidět stěžovatele, jak mobilní telefon pokládá do přihrádky mezi sebou a spolujezdcem, zatímco podle své svědecké výpovědi spatřila telefon až v přihrádce; nstržm. U. dokonce telefonní přístroj v přihrádce neviděl vůbec. Výpovědi policistů si odporují rovněž v tom, zda stěžovatel zpočátku souhlasil se spácháním přestupku, či nikoliv.

[5] Stěžovatel dále upozornil, že magistrát ve svém rozhodnutí tvrdí, že nstržm. V. ve vozidle nezaznamenala žádný rohlík, tato skutečnost však ze spisu vůbec nevyplývá. Především však vyjádřil v kasační stížnosti nesouhlas s nadřazováním výpovědi policistů nad výpověď jeho spolujezdkyně. Žádný vztah mezi ní a stěžovatelem nebyl totiž v řízení zjištěn, naopak za nepravdivou nebo neúplnou svědeckou výpověď by jí hrozila výrazně vyšší sankce, než jaká byla uložena stěžovateli.

[6] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti omezil jen na stručné a obecné konstatování, že kasační stížnost považuje za nedůvodnou a odkázal na své v návěti označené rozhodnutí a na vyjádření k žalobě v řízení před krajským soudem.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou, neboť byla podána včas (§ 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.) osobou

oprávněnou (§ 102 s. ř. s.) a stěžovatel byl v řízení řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Důvody stížnosti, jak je stěžovatel obsahově vymezil, se opírají o § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Kasační stížnost není nepřipustná ani z jiných důvodů stanovených zákonem (§ 104 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dále zkoumal, zda napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), avšak žádné takové vady neshledal.

[8] Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost věcně posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud provedl podrobný rozbor své ustálené judikatury k situacím, kdy jediným důkazem o spáchání přestupku jsou výpovědi policistů, kteří mu byli přítomni, přičemž obviněný z přestupku tyto výpovědi zpochybňuje, ve svém nedávném rozsudku ze dne 22. 5. 2013 č. j. 6 As 22/2013 - 27, na nějž pro stručnost odkazuje (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Zásadní pro nyní posuzovaný případ jsou zejména úvahy týkající se významu rozporů ve výpovědích policistů. Nejvyšší správní soud dospěl v citovaném rozsudku k závěru, že rozpory ve výpovědích samy o sobě (nejsou-li zjištěny též jiné skutečnosti svědčící o zájmu policistů na určitém výsledku správního řízení) jsou sice způsobilé otřást věrohodností policistů jako svědků, musí se však jednat o rozpory vážného rázu týkající se skutkového děje, nikoliv nepodstatné detaily, u nichž lze odlišnosti ve výpovědích vysvětlit reálnými omezeními lidské paměti a časovým odstupem od sledovaných událostí.

[10] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného uvádí, že rozpory ve výpovědích policistů namítané v kasační stížnosti jsou zčásti zdánlivé či uměle vykonstruované, zčásti pak nepodstatné a marginální. Dlužno nejprve připomenout, že oba policisté zcela shodně vypověděli, že během hlídky na ulici 17. listopadu v Plzni je míjelo vozidlo stěžovatele jedoucí směrem ke křižovatce s ulicemi Klatovská a Sukova. Do vozidla bylo zřetelně vidět bočním okénkem u řidiče, jelikož byl den a nemělo tmavá skla, a řidič držel v ruce mobilní telefon. Policisté vozidlo dojeli na křižovatce, kde stálo na červenou, načež nstržm. V. vystoupila, poklepala na okénko řidiče a vyzvala jej, aby zastavil na blízké zastávce MHD na Sukově ulici za účelem silniční kontroly (při tom podle své výpovědi zahlédla, že mobilnímu telefonu odloženému v přihrádce mezi řidičem a spolujezdcem ještě stále svítí displej). Po negativní dechové zkoušce a sdělení důvodu, pro který vozidlo zastavili, se stěžovatel zeptal nstržm. U., co by se stalo, kdyby držel při řízení rohlík. Právě to (totiž že držel v pravé ruce rohlík) pak uvedl na oznámení o přestupku jako důvod svého nesouhlasu s ním.

[11] Pokud jde o místo, kde policisté hlídkovali a zaznamenali zrakem stěžovatele držícího v ruce telefonní přístroj, oba policisté shodně uvedli, že jejich služební vůz stál na ulici 17. listopadu ve směru jízdy z centra města (nstržm. U. upřesnil, že stáli mimo jízdní pruhy na kraji vozovky). Z úředního záznamu ze dne 14. 10. 2010 sepsaného nstržm. V. vyplývá, že od křižovatky s ulicemi Klatovská a Sukova byli vzdáleni cca 150 m. Magistrát se při citaci tohoto úředního záznamu ve svém rozhodnutí sice dopustil zjevné chyby v psaní, když uvedl „cca 50 m“, to však nemůže zakládat rozpor ve výpovědích policistů, jak se snaží dovozovat stěžovatel.

[12] Co se týká udávané barvy mobilního telefonu, který měl žalobce držet v ruce, nstržm. V. si v době výpovědi na barvu telefonního přístroje nepamatovala a odkázala na úřední záznam, v němž charakterizovala barvu přístroje jako stříbrnou. Ani nstržm. U. si při svědecké výpovědi na barvu přístroje přesně nevzpomínal a vyjádřil pouze domněnku, že barva mobilního zařízení byla tmavá. Nejvyšší správní soud považuje tento rozpor ve výpovědích za nepodstatný, a to zejména s přihlédnutím k tomu, že oba policisté se v líčení samotného skutkového děje shodovali. Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj výše již citovaný rozsudek

č. j. 6 As 22/2013 - 27, podle něhož je nutno vzít při hodnocení výpovědi policisty v potaz časový odstup od popisované události a předpokládané množství případů, které mezitím tento policista ve službě řešil.

[13] Tvrzení stěžovatele o tom, že nstržm. V. uvedla v úředním záznamu, že telefonní přístroj viděla zřetelně, ovšem podle své svědecké výpovědi jej pouze zahlédla, je uměle vykonstruované. Slova „zřetelně“ a „zahlédli“ stěžovatel vytrhává z kontextu, z úředního záznamu i svědecké výpovědi přitom vyplývá, že policistka prostě viděla telefon dostatečně zřetelně na to, aby mohla rozpoznat, o jaký předmět se jedná. Nstržm. V. ve své svědecké výpovědi konkrétně uvedla: *„V okamžiku, kdy projížděl okolo nás, jsme s kolegou zahlédli, jak řidič vozidla, tedy pan P., telefonuje. Viděli jsme přes boční okénko na místo řidiče, jak pan P. drží v levé ruce telefon.“*

[14] Námitka žalobce, že nstržm. V. jej podle úředního záznamu viděla, jak mobilní telefon pokládá do přihrádky mezi sebou a spolujezdcem, zatímco podle své svědecké výpovědi spatřila telefon se svítícím displejem až v přihrádce, obsahu spisu odpovídá. Protože však nstržm. V. líčila události jako svědek volně, nelze vyloučit, že uvedenou skutečnost vynechala jen proto, že se jí v dané chvíli nevybavila. Nadto nejde o rozpor - výpověď byla činěna směrem ke skutečnosti, že svědkyně viděla přístroj svítit, nikoli v jakém okamžiku poměrně krátkého děje (pokládání telefonu až do jeho položení v přihrádce) se tak stalo. Stěžovatel byl výsledku přítomen, nevyužil však ke své škodě možnosti klást svědkyni upřesňující otázky a spokojil se v reakci na její výpověď s lakonickým tvrzením: *„Stále si trvám na své výpovědi.“* Ani z tohoto vynechání jedné okolnosti, zachycené písemně v úředním záznamu, v samotné svědecké výpovědi policistky, tak nelze za daných okolností dovozovat nevěrohodnost nstržm. V. jako svědka. Už vůbec pak není důvod se pozastavovat nad tím, že o svítícím displeji mobilního telefonu nic nevyprávěl nstržm. U., jelikož ten v dané chvíli seděl za volantem služebního vozidla stojícího v koloně za stěžovatelem a vidět tak do stěžovatelova automobilu ani nemohl.

[15] Konečně pokud jde o tvrzení stěžovatele, že výpovědi policistů si odporují rovněž v tom, zda po sdělení obvinění souhlasil se spácháním přestupku, či nikoliv, tento rozpor považuje Nejvyšší správní soud za pouze zdánlivý. V první řadě nutno říct, že se jedná již o interpretaci chování stěžovatele, nikoliv o čisté objektivní skutečnosti zachytitelné pouhými smysly. Nstržm. U., který se žalobcem předmětný rozhovor vedl, si vyložil jeho slova tak, že od počátku nesouhlasil s přestupkem a navíc se jej zeptal, co by se stalo, kdyby držel v ruce rohlík. Nstržm. V. sice vypověděla tak, že s přestupkem zpočátku souhlasil a teprve po inkriminované otázce (která je ve svědeckých výpovědích obou policistů formulována prakticky shodně) začal projevovat nesouhlas, to je však možno přičíst i tomu, že začátku rozhovoru se stěžovatelem nevěnovala plnou pozornost, jak vyplývá z jejího vyjádření: *„Nepamatuji si, zdali jsme mu (pozn.: stěžovateli) sdělili, jakého přestupku se dopustil, či jsme se ho zeptali.“*

[16] Výpovědi policistů lze tedy označit za dostatečně konzistentní a jejich svědectví tudíž za věrohodná. To ovšem samozřejmě nezabavilo správní orgány povinnosti porovnat je se stěžovatelovou procesní obranou podporovanou výpovědí jeho spolujezdkyně v roli svědkyně a odůvodnit, proč podle jeho názoru nevyvolávají o spáchání přestupku důvodné pochybnosti. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je třeba věrohodnost verze události předestřené obviněným zkoumat individuálně s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem, nikoliv *a priori* předpokládat, že uvádí nepravdivé údaje (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2006 č. j. 6 As 47/2005 - 84, ze dne 22. 10. 2008 č. j. 1 As 64/2008 - 42 a ze dne 21. 9. 2011 č. j. 2 As 52/2011 - 47 a ze dne 27. 9. 2007 č. j. 4 As 19/2007 - 114). Nevěrohodnost obrany obviněného může založit zejména fakt, že svou verzi události neuplatňuje od samého počátku, či dokonce v průběhu doby mění svá tvrzení. V rozsudku č. j. 2 As 52/2011 - 47, který se taktéž týkal držení telefonního přístroje během řízení motorového vozidla, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Jakkoliv ... lze stěžovatelce přisvědčit v jejím tvrzení, že od samého počátku uvádí,*

že se předmětného jednání nedopustila, skutečnost, že hovor vedla její matka, se prvně objevuje až v podaném odporu, ačkoliv mohla být namítána dříve, tedy již při silniční kontrole, a co víc – uplatnit tuto verzi příběhu již v tento okamžik se jeví být i naprosto přirozenou reakcí člověka, který bezpečně ví, že se přestupku nedopustil a že telefon nedržel on, ale někdo jiný na palubě vozu.“

[17] V nyní posuzovaném případě má Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem za to, že k označení stěžovatelovy procesní obrany jako nedostatečně věrohodné, resp. nezpůsobilé vyvolat závažnější pochybnosti o spáchaném deliktu, existovaly důvody, a to i navzdory tomu, že ji potvrdila jeho spolujezdkyně. Prvním z těchto důvodů je jednání stěžovatele po sdělení obvinění, kdy se nejprve ujišťoval, jaké důsledky by mělo jeho tvrzení, že držel v ruce jiný předmět než hovorové zařízení (na což upozornil ve svém rozhodnutí již žalovaný). Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že pokud by inkriminovaná svačina skutečně existovala, bylo by možno očekávat, že stěžovatel ji (její zbytky či stopy po ní) policistům na místě silniční kontroly ukáže, aby doložil svou obhajobu a konfrontoval je za podpory své spolujezdkyně s jejich omylem spočívajícím v záměně telefonu za rohlík. Nic takového se však nestalo, místo toho položil stěžovatel pouze otázku, na jejímž spekulativním charakteru se oba policisté shodují.

[18] Je ovšem pravda, že magistrát ve svém rozhodnutí poněkud dezinterpretoval výpovědi policistů ohledně toho, zda zaznamenali nějaký rohlík ve vozidle po jeho zastavení. K této otázce se totiž jako svědek vyslovil pouze nstržm. U., který uvedl, že neviděli žádný rohlík ve stěžovatelově ruce za jízdy. K tomu, zda nějaký rohlík viděli ve vozidle při jeho zastavení na křižovatce nebo během následné silniční kontroly, se žádný z policistů nevyjadřoval a správní orgán jim v tomto směru přímou otázku nepoložil. Ani stěžovatel ovšem žádným způsobem osud uváděného rohlíku ve své výpovědi neobjasnil (např. zda jej odložil či dojedl dříve, než jej policistka na křižovatce vyzvala k zastavení za účelem silniční kontroly).

[19] Další okolností zpochybňující věrohodnost obrany stěžovatele je fakt, že se neshoduje s výpovědí své spolujezdkyně v podstatných okolnostech, zejména zda má na vozidle zatemněná skla (jak upozornil ve svém rozhodnutí žalovaný) a zda měl ten den ve vozidle svůj mobilní telefon (na což poukázal ve svém rozsudku krajský soud). Zatímco stěžovatel při ústním jednání tvrdil, že má „tmavší“ skla na vozidle, takže jej policisté těžko mohli vidět, a že se domnívá, že u sebe neměl v ten den mobil, spolujezdkyně na otázky správního orgánu odpověděla, že se domnívá, že skla na vozidle stěžovatel ztemněná nejsou (byť si není jistá, neboť jeho vozidlo tak dalece nezná), a že u sebe stěžovatel telefonní přístroj měl (ale za jízdy netelefonoval). Teprve v reakci na výpověď svědkyně stěžovatel upřesnil, že si není jistý, zda telefon měl či ne, a že správnímu orgánu dodá vyjádření svého právního zástupce. Krajský soud ostatně správně poukázal i na to, že spolujezdkyně výslovně vyloučila pouze to, že stěžovatel za jízdy telefonoval, nikoliv to, že držel telefonní přístroj v ruce, což je skutková podstata přestupku, za který byl postižen.

[20] Nejvyšší správní soud pouze pro úplnost podotýká, že nesouhlasí nejen s tím, že magistrát opřel údajnou nižší věrohodnost stěžovatelovy spolujezdkyně jako svědkyně o její (pouze předpokládaný) vztah ke stěžovateli, ale ani s korekcí této úvahy, kterou provedl na základě oprávněné námitky stěžovatele ve svém rozhodnutí žalovaný: „*Vzhledem ke skutečnosti, že tato svědkyně jela v inkriminovanou dobu ve vozidle s obviněným, nelze vyloučit, že její výpověď může být ovlivněna snahou odvolateli v řízení o přestupku pomoci.*“ Ani upravená úvaha žalovaného není správná a v souladu s výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Z ní totiž vyplývá, že správní orgán není oprávněn předpokládat (bez konkrétních důkazů či alespoň indicií) zájem na výsledku řízení nejen u zasahujících policistů, ale ani u jiných svědků, např. u spolujezdce obviněného. Naopak je povinen zkoumat bezrozpornost všech výpovědí a porovnávat je mezi sebou navzájem i s ostatními důkazy. Protože však žalovaný – navzdory výše uvedené chybné úvaze – na jiných místech svého rozhodnutí na zjištěné rozpory poukazuje, shledal

Nejvyšší správní soud shodně se soudem krajským, že rozhodnutí žalovaného jako celek v soudním přezkumu ob stojí.

IV. Náklady řízení

[21] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný měl ve věci úspěch, podle obsahu spisu mu však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. září 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu